

Priloga 3: Informacije o obstoječih in prihodnjih medsebojnih povezavah, vključno s tistimi, ki omogočajo dostop do plinskega omrežja Evropske unije, čezmejnih pretokih, čezmejnem dostopu do skladišč in fizični zmogljivosti za prenos plina v obe smeri, zlasti v izrednih razmerah

1. Čezmejne zmogljivosti plinovodnega omrežja

Preko mejnih povezovalnih točk je slovenski prenosni plinovodni sistem povezan s prenosnimi plinovodnimi sistemi sosednjih držav, ki so v upravljanju različnih operaterjev prenosnih sistemov. Obstoječe mejne povezave slovenskega operaterja prenosnega sistema družbe PLINOVODI d.o.o. (v nadaljevanju operater prenosnega sistema) so z:

- avstrijskim operaterjem prenosnega sistema Gas Connect Austria na mejni povezovalni točki Ceršak,
- italijanskim operaterjem prenosnega sistema Snam Rete Gas na mejni povezovalni točki Šempeter in
- hrvaškim operaterjem prenosnega sistema Plinacro na mejni povezovalni točki Rogatec.

Z uvedbo načina zakupa prenosnih zmogljivosti po modelu vstopno–izstopnih točk je zainteresiranim uporabnikom sistema omogočen ločen in neodvisen zakup prenosnih zmogljivosti na vsaki posamezni mejni povezovalni točki. Z zakupom tako mejne vstopne točke v slovenski prenosni plinovodni sistem kot tudi zakupom mejne izstopne točke lahko zainteresirani uporabniki sistema izvajajo čezmejni prenos zemeljskega plina z območja druge države čez ozemlje Slovenije v tretjo državo, kar omogoča in pospešuje vzpostavitev in delovanje notranjega trga Skupnosti. Zakupi prenosnih zmogljivosti na mejnih povezovalnih točkah se od 1. 11. 2014 izvajajo prek skupne spletne rezervacijske platforme PRISMA po principu dražb v skladu z Uredbo (EU) št. 984/2013.

Prenosne zmogljivosti na mejnih točkah, ki predstavljajo vstop v Slovenijo oziroma slovenski trg s plinom v letu 2015, so razvidne iz spodnje tabele.

Mejna točka	Tehnična zmogljivost 1. 1. 2015 [MWh/dan]
Ceršak – vstop	138.413
Rogatec - izstop	67.925
Šempeter - vstop	28.195
Šempeter - izstop	25.632

Tabela 1: Vrednosti prenosnih zmogljivosti na mejnih točkah

Pri scenarijih, ki predvidevajo maksimalno obremenitev prenosne zmogljivosti preko primopredajne točke Murfeld/Ceršak, je treba upoštevati dejstvo, da ima

Slovenija vse skladiščne zmogljivosti lahko zakupljene le zunaj meja in da je pomemben del skladiščnih zmogljivosti zakupljen v Avstriji. Zakup skladiščnih zmogljivosti se bo zaradi naraščanja konic odjema še naprej povečeval. Dejstvo je tudi, da je zaradi komercialnih razlogov vzhodna dobavna smer preko točke Murfeld/Ceršak zelo zanimiva za vse dobavitelje.

V okviru nadgradnje plinovodnega sistema operaterja prenosnega sistema je bilo odpravljeno ozko grlo na področju segmenta M1 in zagotovljena dodatna prenosna zmogljivost iz vzhodne dobavne smeri tako za domače porabnike kot za prenos - tranzit v smeri Italije. V obeh primerih prenosa je tako odpravljeno ozko grlo tudi na področju prenosnega plinovoda M2. Ta plinovodni segment je namreč v času konic že obratoval popolnoma obremenjen. Z izgradnjo prenosnega plinovoda M2/1 iz vzhodne dobavne smeri je tako mogoče zagotoviti prenosne zmogljivosti za vse predvidene dodatne termoenergetske objekte.

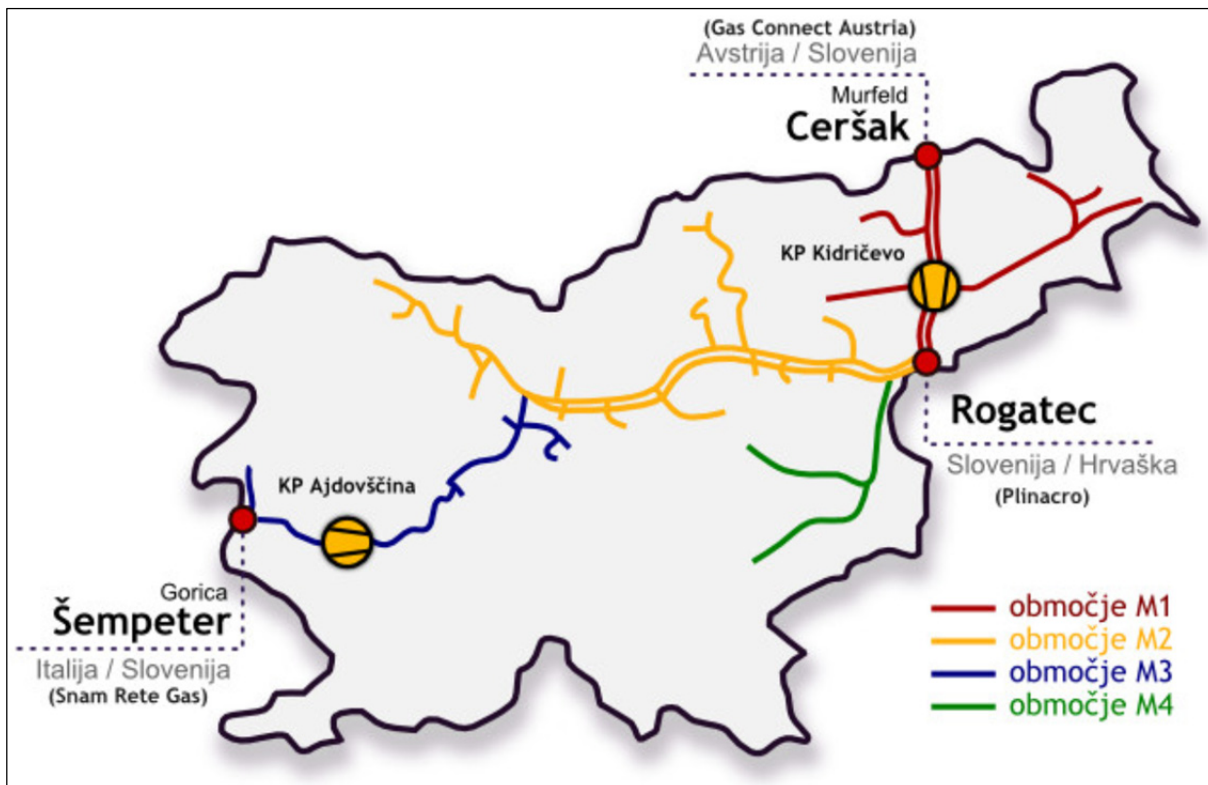
Izdelana je bila študija izvedljivosti povezave z Madžarsko, kjer je predvidena dodatna prenosna zmogljivost iz smeri Madžarske proti osrednji Sloveniji (do 150.000 Sm³/h), ki bi bila poleg obstoječe dobavne smeri preko vzhodne točke Murfeld/Ceršak tudi vezana na izrabo zmogljivosti novih prenosnih plinovodov M1/1 in M2/1.

Z dodatno zmogljivostjo novih prenosnih plinovodov bodo bistveno izboljšane tudi možnosti za tlačno stabilizacijo sistema v času konic, kar bo bistven prispevek tudi s stališča zagotavljanja varnega obratovanja sistema.

Smer	Obstoječa ponudba	Predvidena ponudba
Avstrija --> Hrvaška	Da	Da
Avstrija --> Italija	Da	Da + povečanje
Avstrija --> Madžarska		Ne
Italija --> Avstrija	Da ⁽¹⁾	Da ⁽¹⁾
Italija --> Hrvaška	Da	Da
Italija --> Madžarska		Ne
Hrvaška --> Avstrija	Da ⁽¹⁾	Da ^(1 ali 3)
Hrvaška --> Italija		Ne
Hrvaška --> Madžarska		Ne
Madžarska --> Italija		Ne
Madžarska --> Avstrija		Ne
Madžarska --> Hrvaška		Ne
--> smer toka plina		
(1) prekinljiva prenosna zmogljivost v protitoku (ni fizični prenos)		
(2) pogojni prenos – v primeru izvedbe interkonektorja med Slovenijo in Madžarsko		
(3) pogojni prenos – v primeru izvedbe plinovodnih povezav s projekti na Hrvaškem in/ali projekt IAP		

Tabela 2: Obstoječe in potencialno čezmejno trgovanje in prenos

Slovensko prenosno plinovodno omrežje je del evropskega omrežja za transport plina. Z avstrijskim plinovodnim omrežjem je povezano v Ceršaku pri Mariboru, z italijanskim v Šempetru pri Gorici in s hrvaškim v Rogatcu pri Rogaški Slatini. Slovensko plinovodno omrežje upravlja podjetje PLINOVODI d.o.o.

Slika 3: Shema plinovodnega omrežja z relevantnimi točkami (Vir: PLINOVODI d.o.o.)

2. Čezmejni dostop do skladišč

Slovenija nima lastnih skladišč plina, zato so vse skladiščne zmogljivosti zakupljene v sosednjih državah in za njihovo uporabo nujno potrebujemo dovolj velike čezmejne prenosne zmogljivosti.

Skladišča, ki so dostopna dobaviteljem v Sloveniji:

- Avstrija -> lokaciji Baumgarten in Heidach
- Hrvaška -> lokacija Okoli
- Slovaška -> UNGSF Lab 4

Skupne skladiščne zmogljivosti slovenskih dobaviteljev znašajo okoli 140 milijonov Sm³. Skladišča so pred začetkom hladnega obdobja običajno skoraj ali povsem polna. Kako uspešno lahko dobavitelji z izrabo skladišč nadomestijo izpad katerega izmed svojih dobavnih virov, je odvisno tako od smeri in velikosti izpadlega dobavnega vira kot od razpoložljive dodatne praznilne zmogljivosti skladišč.

Pri odjemu imajo dobavitelji možnost zmanjšanja odjema zemeljskega plina na podlagi prekinljivih dobavnih pogodb z odjemalci in na podlagi prehoda nekaterih odjemalcev na nadomestno gorivo.

3. Dvosmerna zmogljivost

Prenosni plinovodni sistem omogoča dvosmerne pretoke na območju magistralnih plinovodov M1, M1/1, M2, M2/1. Smeri pretokov in pretočno-tlačne razmere se regulirajo s pomočjo merilno-regulacijske opreme v MMRP Ceršak, MMRP Rogatec, MMRP Šempeter, RMRP Vodice in RMRP Podlog.

Z nadgradnjo plinovodnega sistema v okviru tekočega investicijskega programa je z letom 2015 vzpostavljena tudi možnost dvosmernega pretoka v plinovodu M3 v smeri Slovenija–Italija preko MMRP Šempeter. KP Ajdovščina omogoča prenos zemeljskega plina v obeh smereh: od Šempetra proti Vodici ali od Vodice proti Šempetru.

Na mejni točki z Avstrijo je operaterju prenosnega sistema po pridobitvi pozitivnega mnenja avstrijskega pristojnega organa izdana odobritev o izvzetju te mejne točke iz obveznosti zagotavljanja dvosmerne zmogljivosti.

Tretja mejna točka je točka s Hrvaško, ki je šele pred kratkim vstopila v Evropsko unijo. Zaradi tehničnih omejitev se za to točko operaterju prenosnega sistema odobri začasno izvzetje iz obveznosti zagotavljanja dvosmerne zmogljivosti. To izvzetje traja do 31. decembra 2018.